

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det er et grundlæggende familiepolitisk mål at skabe de bedst mulige betingelser for forældres og børns tilværelse, herunder leve op til intentionerne om at bevare familien samlet.

Børn og forældre er en sammenhængende helhed. Dette må respekteres som det fælles udgangspunkt og mål for alle initiativer, der retter sig mod børn, unge og deres familier.

Hvis der bliver brug for støtte, er det vigtigt, at hjælpen ydes med respekt for familiens integritet. Denne grundlæggende familiepolitiske målsætning om familiens enhed har særlig vægt, hvis et barn eller en ung har vanskeligheder. Det bærende synspunkt skal være, at alle former for hjælp til børn og unge skal tage sit udgangspunkt i, at børn og deres forældre er en helhed, og at bevarelsen af denne helhed indgår som et overordnet mål for alle former for hjælp. Dette mål skal også afspejle sig i de retsregler, der skal være rammen om indsatsen over for barnet, den unge og familien.

Det nu foreliggende lovforslag er udarbejdet på grundlag af den betænkning (nr. 1212/1990), som blev afgivet af Udvalget om de retlige rammer for indsatsen over for børn og unge (Graversen-udvalget) i oktober 1990.

Udvalgets nedsættelse

Udvalget blev nedsat i august 1988 og fik til opgave at gennemgå de gældende regler i bistandslovens kapitel 8, 15 og 18 om foranstaltninger over for børnefamilier med særlige behov og fremsætte de forslag til ændringer, som måtte forekomme nødvendige eller ønskværdige. I kommissoriet blev der bl.a. henvist til, at bistandslovens regler om børn og unge ofte bringes i anvendelse i tilspidsede situationer, hvorfor det er af særlig vigtighed, at retssikkerheden er så stor som mulig på dette område.

Udvalgets forslag

Som ledetråd for udvalgets forslag angives følgende tværgående problemstillinger:

- krav til *retssikkerhed*, hvor forældrene og børnene vil have sammenfaldende interesser, når retssikkerheden skal være et værn mod vilkårlighed, magtfuldkommenhed og magtfordrejning fra det offentlige side.
- krav om *retsbeskyttelse* af børn, forstået som et retligt værn imod overgreb mod børn og imod opvækstvilkår, der skader barnets sundhed eller udvikling. Dette i erkendelse af, at udbyggende retssikkerhedsgarantier undertiden kan være ensbetydende med en ensidig varetagelse af forældrenes interesser.
- større *målrettethed* i indsatsen for børn og unge ved formulering af en række retlige krav til sagsbehandlingen og krav af indholdsmæssig karakter på forskellige stadier af en børnesags udvikling.
- behov for at få sondret mellem »rigtige anbringelser« uden for hjemmet og anbringelser, der nok i det ydre fremtræder som en placering af barnet eller den unge uden for hjemmet, men hvor det er både uhensigtsmæssigt og upåkrævet at lade foranstaltningen være omfattet af de særlige regler, der gælder for anbringelser.
Hovedtrækkene i udvalgets lovudkast er
- en tydeligere sproglig udformning af de materielle kriterier for såvel frivillige som tvangsmæssige foranstaltninger
- understregning af undersøgelsens betydning for vurderingen af om, og i bekræftende fald, hvilke tilbud familien har behov for
- en udbygget beskrivelse af de enkelte foranstaltninger og dermed større gennemskuellighed med hensyn til den hjælp, der kan tilbydes forældre og børn
- større målrettethed i indsatsen i form af indførelse af et krav om, at der skal foreligge en plan forud for en anbringelse, og at et samtykke til en anbringelse skal omfatte formålet med anbringelsen
- indførelse af selvstændige partsbeføjelser til den unge, der er fyldt 15 år